

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - ו'

1. למסקנת הגמ' מהיכן נלמד שקרבן שאחרוהו אינו פסול?

"לא ירצה המקריב "אותו" לא יחשב לו פיגול יהיה". 'אותו' ממעט מאחר נדרו שאינו בכלל 'לא ירצה' ולפ"ז "הפסוק והיה בך חטא" מלמד 'בך' ולא באשתך - ואין דינו כאדם שאינו משלם, שאשתו מתה בעוונו.

2. מה נלמד מהפסוק מוצא שפתיך תשמור וכו'?

מוצא שפתיך - מצות עשה. תשמור - מצות לא תעשה. ועשית - אזהרה לבי"ד שיכפו לקיים נדרים. כאשר נדרת - נדר. לה' אלווקיך - אלו חטאות, אשמות, עולות ושלמים. נדבה - כמשמעו. אשר דברת - קדשי בדק הבית. בפיך - צדקה. ואע"פ ש'עשה ולא תעשה' נלמדו מבל תאחר ומובאת שמה, ואף אזהרה לבי"ד, מ'קריב אותו לרצונו' כופין אותו עד שיאמר רוצה אני הוצרך ללמדנו 2 מקרים: א. אמר ולא הפריש. ב. הפריש ולא הקריב. וצריך את שניהם שהייתי אומר שדווקא כשעבר על דיבורו משא"כ בדין ב' שבכל מקום שנמצא ה"ז ברשות גבוה. ומדין ב' לבד הייתי אומר שדווקא כשמשהו בידו אבל דיבור אינו כלום קמ"ל.

3. מה ההבדל בין נדר לנדבה?

נדר: הרי עלי וחיוב באחריותו. נדבה: הרי זו ואינו חייב באחריותו. אמר הרי עלי עולה ע"מ שאינו חייב באחריותה: הוי נדבה שאינו חייב באחריותה. ובאופן זה נעמיד 'נדבה' שבאחד מהפסוקים הנ"ל.

4. מתי עובר על בל תאחר בנתינת צדקה לעניים?

מיד. כיון שיכול למוצאם בכל שעה. ונתחדש שלא אומרים שכיון שמוזכר בענין קרבנות יעבור רק אחר שלש רגלים, כיון שדווקא הם תלויים ברגלים. משא"כ צדקה תלויה בעניים.

5. לדעת רבא כיון שעבר רגל אחד, עובר בעשה. מהיכן הקשו עליו?

עדות - ולד שלמים יקרב שלמים. והעיד ר' פפיס שהיתה להם פרה של זבחי שלמים ואכלוה בפסח ואת ולדה אכלו בתורת שלמים ב'חג' ומשמע שאחרו לאוכלו עד החג, ובשלמא בפסח היה מחוסר זמן אך בעצרת יכלו להקריבו. ותרצו: ר' זביד בשם רבא שהיה חולה בעצרת. ור' אשי: 'חג' היינו - שבועות. ור' זביד סובר שכל מקום ששנה פסח שנה אח"כ עצרת

6. רגלים בלא שנה שייך מפסח עד אחר סוכות. כיצד שייך שנה בלא רגלים?

למ"ד ג' רגלים כסדרן - כשנדר אחר הפסח. למ"ד שאינם כסדרן - יתכן בשנה מעוברת כדמצינו בגאולת בתי עיר חומה שנגאלים עד שנה תמימה. ולדעת רבי הכוונה 365 יום. וכאן מדובר כשהקדישה אחר הפסח לכשהגיע סוף אדר ב' בשנה הבאה, 365 יום ימלאו אבל ג' רגלים לא ימלאו. ולחכמים הסוברים שם "ב חודש מיום ליום". ואם נתעברה נוסף למוכר עוד חודש. יתכן שנה בלא רגלים כדעת ר שמעיה: ש'עצרת' - פעמים בה' סיון כששני החודשים מלאים. פעמים בו' - כשאחד מלא ואחד חסר. פעמים בז' - כששניהם חסרים, מדובר כאן כשהקדיש אחר העצרת שחל בה' סיון, ובשנה אחריה חל בז' סיון. ב' ו' סיון מלאה שנה - ולא הגיע רגל שלישי. אמנם: לדעת אחרים, לעולם אחד מלא ואחד חסר ובכל שנה 354 יום, ולכן תמיד בין עצרת לעצרת 4 ימים ובשנה מעוברת 5 ימים. [אין להוכיח מברייתא הנ"ל שלא עובר בכל תאחר בכל יום, כיון שהתנא בא רק להשמיע תחילת הזמן שעובר בכל תאחר]

7. יורש ואשה האם עוברים בכל תאחר?

יורש - מצד אחד: 'כי תדור' והוא לא הנודר. מצד שני: 'ובאת שמה והבאתם שמה' והוא המחויב. ונפשט: "מעמך פרט ליורש, אשה - מצד אחד: כיון שאינה מחויבת בראיה לא שייך בה. מצד שני מחויבת בשמחה ושייך בה. פשט אביי: כצד שני. ואמר זאת לדברי ר' זירא שהרי בעצמו סובר 'אשה בעלה משמחה בבגדי צבעונים' [ובא"י פשתן המגוהצים]